

(א) נדרים (ב) לעיל כא;
(ג) מנחות ד: מעילה יא.
(ד) נסיוניה דמתנא שכן
כותב לה כו' ליתא במשנה
דנגעים לך שפיר גרסינן
דמתנא ועי' מה שגרסנו על
הגליון בהר"ן נדרים דף
לה: (ד) נגעים פ"ד מ"ב
ז"מ קד. נדרים לה: (ווס')
כתובות פ"ו (ה) צע"י
נוסף: שן שלמה, (ו) ונע"י
תוס' על ד"ה אמר דר
חסדא],

הגהות הב"ח

(ח) במשנה וזה שלמים
תקרב שלמים: (ז) גמ'
ואלא היכי דמי: (א) רש"י
ד"ה החטאת וכו' דפרשין
לעיל כא: וע"ש: (ד) ד"ה
דמי שלמים יביאו שלמים:

גליון הש"ס

מתני' החמאת תמות.
 עי' נדרים דף פג ע"א
 ובמוס' שם ד"ה ואי
 אמרת: שם ועולה תקרב
 עולה. עי' יומא דף מא
 ע"ב מד"ה והאי עולה:

הגהות מהר"ב

רַנְשִׁבּוּר
 א] תוֹם דִּיהַ גְּלוּמִים וְכִי
 שִׁמְחָה מִיבֵּה שְׂחָלָה
 נִמְחָק. וְיִצִּי שְׂחָלָה:
 דִּיהַ עֵר וְכִי יִפְלֵ
 גְּלוּמֵה לְחֻלּוֹן. מִיבֵּה
 לִמְחֻמֵּה וְיִצִּי שְׂעוּלֹת
 לִמְחֻמֵּה. כִּלְכִּי: ג]
 עִיר מִשְׁרֻשֵּׁה
 שִׁמְחָה מִיבֵּה
 שִׁמְחָה מִיבֵּה
 נִמְחָק. וְיִצִּי שְׂחָלָה
 ד] אִמֵּר רֵה חֲסֵדָה
 הִי הִימֵה מִקְרִיבֵה
 לְחֻמֵּה דִּהָה הִי
 נִמְחָה וְיִצִּי שְׂחָלָה
 מִיבֵּה עֵר וְכִי יִפְלֵ
 מִיבֵּה לִמְחֻמֵּה
 עֵר וְכִי יִפְלֵ:
 אִמֵּה: ח] דִּיהַ דְּמֻעָה
 וְכִי שְׂחָלָה שְׂחָלָה
 קִרְבָּן עוֹלָה וְיִצִּי
 הִבִּיב וְכִי אִלָּנִי
 וְיִצִּי עֵר וְכִי יִפְלֵ: ו]
 אִיכָה לְחֻמֵּה וְיִצִּי
 עֵר וְכִי יִפְלֵ
 לִמְחֻמֵּה
 מִנְחֻמֵּה. יִצִּי כֵּן
 הִבִּיב וְכִי יִפְלֵ
 וְכִי כֵּן שְׂחָלָה
 הִבִּיב וְכִי יִפְלֵ
 הִבִּיב וְכִי יִפְלֵ
 אִיכָה וְכִי יִפְלֵ
 וְכִי יִפְלֵ
 וְכִי יִפְלֵ

מוסף רש"י

היו לה מצות תהומות.
ללא פירסה אלו (מִתְּחִלָּה)
ואלו לעולם.
יפול תהבה. לשופות,
הכלה הם צמיר למשה
מקיי (שם). דמי הטאט
ילכו לים המזל. כִּין
מטאט שממו פעילה למתה
אולא (שם וסעיף א'). לא
הנין. מררנן, ורלא
מזעילין. למרר שבעמח
מצימא דמתייל (ג.)
מטאט הממות ומעט
הסולמות הם המלה אִין
מעלין כן לנאידוי אִין
ואלו קדשי גבוה יניבו
(מחנות ד'). דמי עולה
יביאו עולה. דריוון
בעמחם עולה לאלו לכפרה

וככה וקדמה ארבעה דורות בישראל. עוצד ישי ליד שלמה ואילו נעצירה לא אחת בישראל עד רחבעם! דהוה מנעמה העמונית: **מרתני' החטאם תמוס.** אותה הבהמה שהפרישה לשם חטאת תמות ובי הדיא טעמא דפרשין (א) לעיל א'לדרכיה כפרה והיא

כחטאת שמתו צעילה דגמירי דלמיתה
אולה: **וּנְאֻכְלִין לְיוֹם אֶחָד.** כלומר
לכך יש עליהן עדיין מורת שלמים
דנאכלין ליום אחד ולענין זה אינם
כשלמי מזיר דליין טעונין לחם:
מַעוֹת סוּמוּין. ואלו פירש אלו לחטאת
ואלו לגולה ואלו לשלמים אלא אלו
יפלו לנדבה ולוקחם בזה עולות
והבשר למזבח והעורות לכהנים:
(ו) **שְׁלָמִים יֵצִאוּ שְׁלָמִים.** ואצל דליין
מועילם בזה ודמפרש בפ"ק
דמסכת מעילה (דף ו' ע"א): **גַּב' מֵאֵן**
סָנֵא דְלֹא מַשְׁעֵבד לֵהּ. מֵאֵן הוּא סָנֵא
דמני דקסבר שאם הימה הצהמה
שלו לא חיל עלה הקדושה כלל דלאמר
תלך ותמעה בעדר משום דבעל לא
משעבד לה להביא קרבנותיה כלל
וכי מפרשה לה היא למזירות ורי
הוא כמי שמקדיש דבר שאינו שלו
דליין דדבריו כלום: **אָמַר רַב הֲסֵדָא**
רַבִּין הֵיאֵא דְאִי ס"ד ר' יְהוּדָה הֵיאֵא
אֲמַאי תֵּלָא. הָא כִּיּוֹן דַּמַּשְׁעֵבַד
קַרְבָּנֹתֶיהָ אִישְׁתַּמַּח דְּמִי הִקְדִּישָׁהּ
סְפִיר הִקְדִּישָׁה דֵּהָא שְׁמַעִין לֵיהּ
בְּצ"מ צפ' [המקביל] (דף קד.) שהיה
דורש לשון הדיוט: **דַּסְנִיא ר' יְהוּדָה**
אָמַר אֲדָם מַצִּיא קֶרֶבֶן עֶשִׂיר עַל
אֲשָׁמוֹ. שֶׁאִם הֵימָּה עֶנְיָה וְנִמְחִיבָה
קֶרֶבֶן עֵנִי וְלֹא הִסְפִּיקָהּ לְהַצִּיא קֶרֶבֶן
עֵנִי עַד שֶׁנִּסְמַח לוֹ הִ"ז מַצִּיא קֶרֶבֶן
עֶשִׂיר עַל אֲשָׁמוֹ וְכֵן בְּכָל קֶרְבָּנֹת
שֶׁהֵיא חֲצִיבָה קוֹדֵם לָכֵן וְאִפ"י קֶרֶבֶן

קבוע שאינו צעולה ויורד: **שך כבש לה כסותה** כו'. והלך
סודאול ומשתעבד לה אמאי לא הו' בהמה שלו כבהמה שלה ואם
היתה חטאת תמות ואם עולה תקרב עולה: **במילתא דלא צריכא**
לה. כגון הכא דהיפרי לה צעלה לא משתעבד לה ומש"ה לא.
קדשה ותלא ותרעה בעדר: **ואמר רב חסדי ר' יהודה** ר"ל.
דאמר אדם מציא קרבן אשתו וקמשמע על דני משתעבד כו' דאי
לרבנן לא מציא למימר דכי הפר לה דתלא ותרעה בעדר אלא
אפי' כי לא הפר לה נמי תלא לדלידהו לא משתעבד לה כלל: **ואלא**
הכי דמי דמשעבד. ובעי לאוקמא כרבנן כגון דלקנייה ניהלא למיזיותה
אכתי לא מיתוקמא כרבנן דכיון דלקנייה לה הוה דנפשה וחתאת תמות
ואנן בעינן דתלא ותרעה בעדר והלכך לא מיתוקמא כלל כרבנן:
דבא

למיטה ולא [הנין] מאותן מעות מדרבנן ולא מועלין דכיון דליס תהלי
נהנין ולא מועלין: **דמי** עולה **יביאו** עולה. דדורון הוא ומועלין
אזין טעונין לחס כדפרישית: גמ' **מאן** תנא דלא משתעבד לה
[שלה] חטאת תמות דאי משתעבד לה לא היה סביר לחלק צין בהמת
לא הפך לה היתה מקריבתה לחובתה ד' כיון דאקני לה וכדמפרש
מקני לה מיד דכריכא לה^ב צמדי דלא כריכא לה כגון דהפיר לה לה
[משועבד] לה בתנאי כחובה דמפרש ואזיל וס"ד לתנאי כחובה עד
אומר מביא אדם קרבן עשיר עץ אשתו. פי' אס עשיר הוא ה'
לומר והלא אין לה כלום ומביא קרבן עני וכן כל קרבנותיה שהיא חיי'
אבל נדרים ונדבות לאו כל כמינה לידור אלף עולה ליום ואומר ר"
חבי גרים רש"י שכן כותבת [עיה] כל אחריות דאית' ל' עץ מ'
בעלה לאחר שגילס לה בעלה כחובתה כותבת לו שובר התקבלתי כחובה
דמשועבד לה כריכה לפוטרו בשעת גירושין: **אפי'** תימא ר' יהודה
דהפר לה לא משעבד לה כלל ואע"ג דמשועבד לה בתנאי בית ד'
כזהממה: **איכא** דאמר מאן תנא רבי יהודה היא ובי' משעבד
בתנאי כחובה והכי דמי שמשעבד לה שיכולה להקריב מנהממות
וכיון דאקני לה היא לא דנפשה והוא לן למימר דחטאת תמות

[illegible]

ארבעה דורות בישראל⁵. עובד ישי דוד שלמה ואילו זעירה לא
 הות בישראל עד רחבעם בן שלמה שזא מנעמה
 העמונית: **האשה** שנדרה בנייר והפרישה בהמתה. שלשה
 זיהמות כזשה לחטאת וכזש לעולה ואלו לשלמים שהן קרבן מזיר

זכתה וקדמה ארבעה דורות בישראל למלכו:
מתני' ^אהאשה שנדרה בניזר והפרישה
את בהמתה ואח"כ היפר לה בעלה אם שלו
היתה הבהמה תצא ותרעה בעדר ואם שלה
היתה הבהמה ה"חטאת תמות * ועולה תקרב
עולה ^בשלמים תקרב שלמים ונאכלין ליום
אחד ואינן טעונין לחם ^גיהיו לה מעות
סתומין יפלו לנדבה ימעות מפורשין דמי
חטאת ילכו לים המלח ולא נהנין ולא מועלין
בהן ^דדמי עולה יביאו עולה ומועלין בהן
ידמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום
אחד ואין טעונין לחם: **גמ'** מאן תנא דבעל
לא משתעבד לה אמר רב חסדא רבנן היא
דאי ס"ד רבי יהודה היא אמאי תצא ותרעה
בעדר הא משתעבד לה ^אדתניא ס"ר יהודה
אומר יאדם מביא קרבן עשיר על אשתו וכן
כל קרבנותיה שהיא חייבת שכן כתב לה
כל אחריות דאית לך עלי מן קדמת דנא
רבא אמר אפי' תימא ר' יהודה כי משעבד
לה במילתא דצריכא לה במילתא דלא צריכא
לה לא איכא דאמרי מאן תנא אמר רב
חסדא רבי יהודה היא וכי משעבד לה
במילתא דצריכא לה במילתא דלא צריכא
לה לא דאי רבנן לא משעבד לה כלל
^אאלא הכי דמי דמשעבד לה כגון
דאקנייה לה וכיון דאקני לה הוה דנפשה
רבא

ורוע כחולות שיעטון בתנופה אצל מ"מ הרוע מייסד כחומר שלמה מיר
ועוד אומר ר"ת דאין להס דאין היינו דאין להס דין זרוע בשילה שיתבשל
עס האיל אלא לנדר אסרייה: **ה"ג** ואינם מעונין דאם. כשא"ר דמצי על
כפי המיר ואין כלן כפי המיר הדפר לה ואס הקדשו כבר טעון פדייה
ואפילו אי מיעקר עקר גזירה שמא יאמרו הקדש יואל בלא פדייה ואי
ממנו גיז מ"מ לפדות ואין לו קדשת הגוף עד שיטעם עליו הקרבן:
ה"ד חיי מ"מ מות סתומים יפלו לנדרה. היא הדפר לה בגמרא
מפרש^א דהנהו סתומים יפלו לנדרה בל לחולין ולמוצה^ב דהיינו עולת
ונסדרה ונסהי דאין משל יצור וכן פ"י בכל דוכתי דמינא יפלו
לנדרה ולא חש למיתני דאם אס שלו חולין דכלי כרישא:
מפורשים. **ה** שפירש אלו דמים לחטאת ואילו לעולה דאין לשלמים:
מ"ב חטאת יכבו דים חמרה. כיון דלילו הימא דבסנהה הוה אלוה

אָלול לא קרינן זיך קדשי ה' וזהו לעיל גבי בהמה מצי למתני לא
 ס כיון דקרינן למזבח: דמי שלמים יציאו שלמים ונאכלין ליום אחד
 בללך יש סביר לחלק בין בהמה ידידי דמי תלך ותרעה בעדר ואם
 בהמה: **אמר רב חסדא רבן ה"א**. וכדמפרש ואילי ומ"מ אם
 נזק (הפר לה לא אמר דהא הוו בהמות ידידי כדמפרש בסמוך) כי
 דאקני לה: **ד"א** ס"ד רבי יהודה היא אמאי תלך ותרעה בעדר הא
 ואפי' צמידי דלא לריכא לה נמי משועבד לה: **דתניא ר'** יהודה
 היא חייב קרנ עולה ויורד] לרץ להציא קרנ עשיר עליה ולא וכל
 לה להציא קרנ בעצורה ודווקא חובות שהיא חייבת כגון וילדת וזה
 ודוקא אותן שנתחייבה משנאמא ואילך ולא שנתחייבה קודם שנאמא:
במ"ד דנא והכי איתא [במזבח כהנים פרשת מוארע] ופירוש דאשה שגרשה
 וכל אחריות דאית לי עלך מן קדמת דנא הכל מחלמי אלמא [דמשום]
י משעבד לה במילתא דצריבא [זה במידי דא צריבא]. כגון
 הלכך בהמה שלו תלך ותרעה בעדר דהו חולין גמורין ולא הו
 ה בתנאי כתובה **במילתא דצריבא** זה כו'. דאי לרצנ לא משעבד
 אם לא הפר לה כגון דאקני לה שנתן לה במתנה מבמהותי ו
 ו [בשלה] כי אקני לה במילתא דלריכא לה כגון אם לא הפר לה
 במילתא

הדיוקן באמצע מנסים ליך לדדוק קרנבות וכוותיה בל על ידוי הלי אינשי שהתיה שחיה וקאמא וזמי מנסבדל הלא דאקלי הלי וינדין דאקלי הלי הלה הלי דנפשה וזמי כמי שפרשישי

עליך מן קדמת דנא וכל אחריות שהיה עליך מלפני היום הזה. ולשון הספרים איני יודע לפרשו כח

כא א מ״י פ״ט מהל' נזירות הלכה ט:
כב ב ג מ״י שם הלכה י:
כג ד ה מ״י שם ופ״ד מהל' מעילה הל׳ ג:
כד ו ז מ״י פ״ט מהל' נזירות הלכה י:
כה ז מ״י פ״י מהלכות שגגות הלכ' ו סמג עשין רז:

נוסחת הריב"ז

א' דכיון דלריכה כפרה
היא: ב' והשגח לשם:
ג' דכל לפני זריקת דמים אין
מועילין בהן וכדמפרש כו':
ד' למיזרחתה הרי היא:
ה' הואיל: ו' ככ' כתוב כאן
זוה"ל איכא דאמרי מאן תנא
דמטריך ליה למתני ואם
היתה שלו תנא ותרעה בעדר
אמר רב חסדא כו':

הגהות התוספות

1. ז"ל שהיא קדשם.
2. ז"ל כשאר שלמי נזיר.
3. ז"ל אפרש. 4. ז"ל לקץ המזבח.
5. ז"ל דעריכא לה כגון אם לא הפר לה, במידי כו'. 6. ז"ל צריך להציל.

פי' הרא"ש

י' דורות לישראל עובד
 ש' דוד שלמה ואילו
 צעירה עד חננאל
 שלמה שבא מנעמה
 והתמית: מאן דאנא בעל
 לה מצעבל לה אמר ב'
 חסדא בנא איהא הלכך
 זמן לשלם הפה לה
 הקנה לה משלו ומביאה
 פורתה. וכי הפה לה
 במלתא דא צריכה לא
 אקנין לה דאי ס' י'
 יהודה איהא כיון משעבד
 לה בנאי תבובה איהא
 כנאילו הפרישה משלה:
 אדם כיבין עבד
 עבד אשתו אצ"פ שהיא
 עניה כיון שהיא משעבד
 להוביא איהא
 עשר צריך להביא
 עליה קרנות עשיר וכן
 כל קרנות שהיא חייבת
 כנאן חטאת ואשם וכן
 וירולת ומצור' נגירות
 כלא נדריה ונדבות לא
 והכי משמע בירושלמי
 ודביתא י' עשרה חלק
 החם ארבעה אלה חלק א

חללה שבת. דמשתע דוקא
 שבת. חובלה. אבל נדרים
 ונבוכות וכו' חייב שבת
 הקטנינו ודודור הכל להו
 ואע"פ שיכולו בכל יום
 לשמע דברים שבניו לבינה
 דאיכא הפסד ממונן
 חרש שמא תדור ותפרע
 שישמעא ואזמנן
 ומתירא דלא עמי מפר לה
 ענה. כדאיתא בגמרא פ' ענה.
 אבל בניירות לאימא
 משמע קטנינו שכן
 שחיה שכן חובלה
 לוכל אחירות דאית לה עלך
 מן קדמת דא' ה"ש
 פ"ב המקל כשאדם מגיש
 לאשתו ופורע לה חובלה
 וחובלה לו שובר וחובלה
 לו הקבלתו כחבתי לו
 אחירות דאית לה עלך מן
 קדמת דא' ה"ש
 חרש שמא תדור ותפרע
 שישמעא וכו' חייב עליה הול

צלי מן קדמת דנא. כשאדם
אבל נדרים ונדבות אפי'
ש נוחליק דטבא ליה עבדו
שהכניסה לו ומשום פסידא
אצלו מחוסרת כפרה: אלא
משלה ולא מיירי שהקנה

י' (ב"ד מ"ק).